

Wypadki przy pracy - skrypt

Definicja: za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą (*art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, Dz.U. nr 199, poz. 1673 ze zm.*).

- **Postępowanie w razie wypadku** (*art. 234 § 1 k.p.; rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy Dz. U. nr 105 poz. 870*) :
 - 1) podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie
 - 2) zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym
 - 3) zapewnić ustalenie w przewidzianym trybie okoliczności i przyczyny wypadku
 - 4) zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom
- **Kogo zawiadomić:** właściwego inspektora pracy i prokuratora – o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy (*art. 234 § 2 k.p.*)
- **Wymagana dokumentacja:**
 - **protokół powypadkowy**
 - **rejestr wypadków**
(*art. 234 § 3 k.p.; ww. rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy*)
 - **statystyczna karta wypadku**
(*Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie statystycznej karty wypadku przy pracy, (Dz. U. nr 14, poz. 80)*)
 - **karta wypadku** przy pracy dla pracowników nie etatowych, zatrudnionych na umowę-zlecenie
(*rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia. Dz. U. Nr 236, poz. 1992*)

- Zaświadczenie o stanie zdrowia poszkodowanego - druk N9
- Wniosek do ZUS o odszkodowanie

Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy: (*rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy*)

I. Do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku pracodawca ma obowiązek zabezpieczyć miejsce wypadku w sposób wykluczający :

- dopuszczenie do tego miejsca osób nie powołanych;
- uruchamianie bez koniecznej potrzeby maszyn i innych urządzeń technicznych, które w związku z wypadkiem pozostały wstrzymane
- dokonywanie zmiany położenia maszyn i innych urządzeń technicznych, jak również zmiany położenia innych przedmiotów, które spowodowały wypadek lub pozwalają odtworzyć jego okoliczności)

II. Kto ustala okoliczności i przyczyny wypadku:

- **zespół powypadkowy**, który u pracodawców, u których nie działa społeczna inspekcja pracy oraz służba BHP, mogą tworzyć:
 - **pracodawca oraz specjalista spoza zakładu pracy**
 - **pracodawca lub pracownik wyznaczony przez pracodawcę albo specjalista spoza zakładu pracy oraz przedstawiciel pracowników przeszkolony w zakresie BHP**

III. Obowiązki zespołu powypadkowego:

- 1) dokonanie oględzin miejsca wypadku, stanu technicznego maszyn, innych urządzeń technicznych, urządzeń ochronnych oraz zbadać warunki wykonywania pracy i inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku
- 2) sporządzenie szkicu lub wykonanie fotografii miejsca wypadku - jeśli jest to konieczne
- 3) wysłuchanie wyjaśnień poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala
- 4) zebranie informacji dotyczących wypadku od świadków wypadku
- 5) zasięgnięcie opinii lekarza, a w razie potrzeby opinii innych specjalistów, w zakresie niezbędnym do oceny rodzaju i skutków wypadku

- 6) zebranie innych dowodów dotyczących wypadku
- 7) dokonanie kwalifikacji prawnej wypadku
- 8) określenie wniosków i środków profilaktycznych
- 9) sporządzenie **protokołu powypadkowego**
 - po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku
 - nie później niż w ciągu 14 dni od dnia uzyskania zawiadomienia o wypadku
- 10) zapoznanie poszkodowanego z treścią protokołu przed jego zatwierdzeniem, pouczenie poszkodowanego o przysługującym mu prawie do zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole

IV. Zatwierdzenie i doręczenie protokołu powypadkowego:

- Pracodawca zatwierdza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 5 dni od dnia jego sporządzenia
- Pracodawca zwraca nie zatwierdzony protokół, jeżeli do treści protokołu zostały zgłoszone zastrzeżenia przez poszkodowanego lub członków rodziny zmarłego pracownika albo protokół nie odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu
- Pracodawca zatwierdza protokół i niezwłocznie **doręcza** go:
 - poszkodowanemu lub członkom rodziny zmarłego pracownika
 - właściwemu inspektorowi pracy – gdy protokół dotyczy wypadku śmiertelnego, ciężkiego i zbiorowego
- Pracodawca **przechowuje przez 10 lat** protokół powypadkowy wraz z pozostałą dokumentacją powypadkową.

V. Pracodawca prowadzi rejestr wypadków, który powinien zawierać:

- imię i nazwisko poszkodowanego
- miejsce i datę wypadku
- informacje dotyczące skutków wypadku dla poszkodowanego
- datę sporządzenia protokołu powypadkowego
- stwierdzenie czy wypadek jest wypadkiem przy pracy
- datę przekazania wniosku do ZUS

- liczbę dni niezdolności do pracy
- inne informacje, niebędące danymi osobowymi, których zamieszczenie w rejestrze jest celowe, w tym wnioski i zalecenia profilaktyczne zespołu powypadkowego

VI. Statystyczna karta wypadku

- **Statystyczną kartę wypadku** przy pracy sporządza się (w 2 egzemplarzach) na podstawie zatwierdzonego protokołu powypadkowego, w którym stwierdzono, że wypadek jest wypadkiem przy pracy lub wypadkiem traktowanym na równi z wypadkiem przy pracy.
- Jeden egzemplarz statystycznej karty wypadku przy pracy, z wyjątkiem jej części II (uzupełniającej), pracodawca przekazuje do **urzędu statystycznego właściwego dla województwa, na którego terenie znajduje się siedziba pracodawcy, w terminie do 15 dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym został zatwierdzony protokół powypadkowy.**
- Wypełnioną część II statystycznej karty wypadku przy pracy pracodawca przekazuje **nie później niż z upływem 6 miesięcy od daty zatwierdzenia protokołu powypadkowego.**
- Drugi egzemplarz statystycznej karty wypadku przy pracy pracodawca przechowuje **przez 10 lat.**